

KARENSDAG ERSÄTTTS MED KARENSAVDRAG – NYA REGLER I KOLLEKTIVAVTALEN

Begreppet karensdag avskaffas i sjuklönelagen och ersätts av det nya begreppet karensavdrag den 1 januari 2019. IKEM:s medlemsföretag ska dock alltid tillämpa kollektivavtalens sjuklönerregler. Efter diskussioner med våra motparter har vi nu fått till stånd en anpassning av sjuklönerreglerna i våra kollektivavtal.

I korthet innebär karensavdraget att vid sjukdom görs ett avdrag som motsvarar 20 procent av en genomsnittlig veckolön. För en anställd som arbetar 40 timmar per vecka blir avdraget då 8 timmar oavsett när under arbetspasset den anställde sjukanmäler sig.

Syftet med ett karensavdrag är att avdraget blir detsamma för den anställde oavsett när under arbetspasset som sjukfrånvaron inträffar. Det får betydelse för den som exempelvis jobbar långa arbetspass vissa dagar, men har kortare arbetstid andra dagar. Avdraget blir lika stort oavsett vilken dag personen är sjuk.

Lagreglerna är till stor del dispositiva och för IKEM:s medlemsföretag gäller kollektivavtalen i stället för lagen. Vi har nu kommit överens med våra motparter om att anpassa reglerna i alla kollektivavtal utom för sockerindustrin, där diskussioner fortfarande pågår. Reglerna gäller alltså både för arbetare och tjänstemän.

Sjukdom t o m 14: e kalenderdagen

För varje timme arbetstagaren är frånvarande på grund av sjukdom görs sjukavdrag enligt följande:

KARENSAVDRAG För sjukfrånvaro upp till 20 % av genomsnittlig veckoarbetstid (karens) i sjukperioden	AVDRAG EFTER KARENS För sjukfrånvaro överstigande 20 % av genomsnittlig veckoarbetstid till och med dag 14 i sjukperioden
$\frac{\text{Månadslönen} \times 12}{52 \times \text{veckoarbetstiden}}$	$20\% \times \frac{\text{Månadslönen} \times 12}{52 \times \text{veckoarbetstiden}}$

Vid sjukdom görs ett karensavdrag som motsvarar 20 procent av den genomsnittliga veckoarbetstiden. För en anställd som arbetar 40 timmar per vecka blir avdraget då 8 timmar enligt formeln för Karensavdrag. Därefter har den anställde rätt till sjuklön precis som enligt nuvarande regler enligt formeln Avdrag efter karens.

Vid timlön betalas ingen sjuklön för sjukfrånvaro upp till 20 % av genomsnittlig veckoarbetstid i sjukperioden (karens). Därefter betalas, precis som enligt nuvarande regler, sjuklön med 80 % av timlönen till och med dag 14.

Genomsnittlig veckoarbetstid

Med genomsnittlig veckoarbetstid avses veckoarbetstiden i timmar för en normalvecka utan helgdag, dvs. den anställdes aktuella arbetstidsmått. Det kan vara t exempelvis 38 timmar vid kontinuerligt tvåskift.

Arbetstagare som återinsjuknar inom fem kalenderdagar

Precis som den nuvarande regleringen så kommer en ny sjukperiod som börjar inom fem kalenderdagar efter att en tidigare sjukperiod avslutats att betraktas som en fortsättning på den föregående. Det innebär att fortsatt karensavdrag kan behöva göras upp till 20 procent av den genomsnittliga veckoarbetstiden i den fortsatta sjukperioden.

Övriga ändringar

Regeln om att sjuklön betalas med 80 procent på övriga lönedelar och ersättningar som avser ersättning för ordinarie arbetstid t o m dag 14 i sjuklöneperioden gäller fortfarande. Regeln har dock justerats så att det sker efter att ett helt karensavdrag har gjorts, dvs för sjukfrånvaro som överstiger 20 procent av genomsnittlig veckoarbetstid.

Om den anställde under de senaste 12 månaderna haft sammanlagt 10 tillfällen med karensavdrag görs inget karensavdrag vid ny sjukperiod. Observera att alla karensavdrag inom samma sjukperiod betraktas som ett tillfälle även om avdragen sker på olika dagar.

Om den anställde omfattas av ett beslut från Försäkringskassan enligt 13 § i sjuklönelagen om att sjuklön ska betalas från första dagen görs inget karensavdrag.

Övergångsregler

De nya reglerna gäller för sjukfall som inträffar från och med den 1 januari 2019. För sjukfall som inträffat före detta datum gäller de tidigare reglerna.

Vid beräkning av antal tillfällen med avdrag på sjuklönen vid tillämpning av reglerna angående när tio karensavdrag gjorts, ska ett avdrag för karensdag som har gjorts enligt tidigare lydelse likställas med ett tillfälle med karensavdrag.

Karensdag ska likställas med karensavdrag dels vid återinsjuknande inom fem kalenderdagar, dels för den som före den 1 januari 2019 har fått ett beslut från Försäkringskassan om särskilt högriskskydd.

Nya avtalstexten

Våra kollektivavtal i pdf kommer att uppdateras med den nya avtalstexten.

Praktiska exempel

Vi har tagit fram olika praktiska exempel på beräkningen som finns för separat nedladdning.